

NE-AU VIZITAT

Daria DIMIU

*„În viața asta, niciodată nu suntem însoțiți,
așa cum niciodată nu suntem singuri”*

În 22 iunie 2008, compania portugheză **Teatro da Garagem** (Lisabona) a putut fi văzută la Odeonul bucureștean, prin efortul concertat depus de Ambasada Portugaliei, Institutul de Limbă Portugheză Camoes, Teatrul Odeon și Fundația Culturală „Camil Petrescu”.

Înființată în 1989 de câțiva tineri, compania independentă Teatro da Garagem își axează programatic activitatea pe cercetarea și experimentarea unor noi forme de scriere teatrală și de expresivitate scenică.

Teatro-Clip este scris și regizat de Carlos J. Pessoa, profesor-coordonator al Departamentului de Teatru din cadrul Școlii Superioare de Teatru și Film din Lisabona, foarte apreciat om de teatru al Portugaliei, membru fondator și director al companiei. Titlul este justificat de către David Antunes, secretarul literar al echipei, ca fiind inspirat de logica videoclipurilor muzicale. La sediu, producția a văzut lumina rampei în noiembrie 2007.

Constituit din episoade disparate, paupertatea decorului este firul roșu al montării. Rezumându-se la propria vestimentație și rareori având sprijin în cadrul scenografic particularizat (o masă zadarnic pregătită pentru cină, un aparat *pinball*, un coș de hipermarket transformat în tonetă de înghețată), actorii plonjează în ei înșiși, ceea ce conferă fiecărui episod în parte o stranie pregnanță confesivă. Remarcabila dicție, sonoritatea specială, rotundă, clară ofereau cuvintelor parcă o sculpturalitate valoric egală cu mobilitatea și acuratețea gesturilor.

Aceste povestiri disparate (mare parte monologuri) au la bază dragostea tratată sub diferite unghiuri și în multiplele ei fațete. Chiar și când în scenă sunt mai mulți actori, dialogul nu se înfiripă cu adevărat, personajele fie nu interacționează propriu-zis, fie nu ajung la rezultate pozitive: *tatăl* (Fernando Nobre) își strigă fiul, imită în aer cu degetele literalmente în flăcări gesturile pe care și acesta le face, dar în final își sugrumă copilul; *aristocratului* (Miguel Mendes) i se aduce la cunoștință că e încornorat; *femeia neglijată* (Iolanda Laranjeiro) de *amant* (Miguel Damião) are elanuri profanatoare și râde...

Tragică, dramatică sau ridicolă, iubirea e reprezentată într-un discurs mai degrabă poetic (uneori chiar cu accente incantatorii, ca în refrenele extrase din

text: „Zan-Zan Zanzibar“ sau „Filosofia și umorul ne ajută să dăm goluri. Dar datul în bară este ceea ce ne face să mergem mai departe.“) decât teatral. Cu aparență de vers alb sau de dadaism postfactum, nucleul însuși al textului pare să se evapore.

Frapantă însă este asemănarea spectacolului cu un caleidoscop al singurătății: indiferent de substanța fiecărui episod în parte, de tema abordată (dragostea paternă, însetarea după dragoste, angoasa de a avea un iubit pururi infidel etc.), de statutul social al personajelor (aristocratul încornorat, condamnatul la moarte, cocota, ofițerul...), aceeași idee revine constant, prefigurată în sumedenie de modalități de expresie scenică, interpretată în chei diferite.

Monologul final – ruga „*Fă-mi o surpriză!*“ – se concretizează în retragerea acoperișului sălii. În profunzimea seninului de vară, stoluri joviale de rândunele par a arăta că doar adresându-te cerului ai șansa unui răspuns, doar în această direcție vorbirea nu înseamnă așteptare vană, că – totuși – în viața asta „niciodată nu suntem singuri“.

Teatro da Garagem – Teatro-Clip. Text și regie: Carlos J. Pessoa. Scenografie: Sérgio Loureiro. Muzică: Daniel Cervantes. Cu: Ana Palma, Beatriz Portugal, Carla Bolito, Fernando Nobre, Iolanda Laranjeiro, Miguel Damião, Miguel Mendes, Rui Neto. Data premierei: noiembrie 2007. Data reprezentației: 22 iunie 2008.

